

33. & statuet oves quidem à dextris suis, hædos autem à sinistris.

34. Tunc dicet rex his, qui à dextris eius erunt: Venite benedicti Patris mei, possidete paratū vobis regnū à constitutione mundi.

* Isai. 58. 35. * esurivi enim, & dedistis mihi manducare: sitivi, & dedistis mihi bibere: hospes eram, & collegistis me:

7. Ezech. 18. 7. & 16. * Eccli. 7. 39. 36. nudus, & cooperuistis me: * infirmus, & visitastis me: in carcere eram, & venistis ad me.

37. Tunc respondēbunt ei iusti, dicentes: Domine, quandō te vidimus esuriētem, & pavimus te: sitiētem, & dedimus tibi potum?

38. quandō autem te vidimus hospitem, & collegimus te: aut nudum, & cooperuimus te?

39. aut quandō te vidimus infirmum: aut in carcere, & venimus ad te?

40. Et respondens rex, dicit illis: Amen dico vobis, quāndiū fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.

41. Tunc dicet & his, qui à sinistris erunt: * Discēdite à me maledicti in ignem ætēnum, qui paratū est diabolo, & angelis eius.

* Psal. 6. 9. 42. esurivi enim, & non dedistis mihi manducare: sitivi, & non dedistis mihi potum:

43. hospes eram, & non collegistis me: nudus, & non cooperuistis me: infirmus, & in carcere, & non visitastis me.

44. Tunc respondēbunt ei & ipsi, dicentes: Domine, quandō te vidimus esuriētem, aut sitiētem, aut hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in carcere, & non ministravimus tibi?

45. Tunc respondēbit illis dicens: Amen dico vobis: Quāndiū non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis.

* Dan. 12. 2. 46. * Et ibunt hi in supplicium ætēnum: iusti autem in vitam ætēnam. *

Ioann. 5. 29.

CAPUT XXVI.

Christus prædicat passionem suam post biduum futuram. Iudeorum adversus eum conspiratio. Unguenti pretiosi effusio. Proditio Iudæ. Cæna Paschalis. Eucharistia institutio. Oratio Christi in hortu. Discipulorum fuga. Dicitur Iesus ad Capharnam. Petrus negat, sed eum mox pœnitet.

1. **E**T factum est: cum consummasset Iesus sermones hos omnes, dixit discipulis suis:

2. * Scitis quia post biduum Pascha fiet, & Filius hominis tradetur ut crucifigatur.

3. Tunc congregati sunt principes sacerdotum, & seniores populi in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur Caphas:

4. & consilium fecerunt ut Iesum dolo tenerent, & occiderent.

5. Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo.

6. * Cum autem Iesus esset in Bethania in domo Simonis leprosi,

7. accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti pretiosi, & effudit super caput ipsius recumbentis.

8. Videntes autem discipuli, indignati sunt dicentes: Ut quid perditio hæc?

9. potuit enim istud vāndari multo, & dari pauperibus.

10. Sciens autem Iesus, ait illis: Quid molēsti estis huic mulieri? opus enim bonum operata est in me.

11. nam semper pauperes habētis vobiscum: me autem non semper habētis.

12. Mittens enim hæc unguentum hoc in corpus meum: ad sepeliendum me fecit.

13. Amen dico vobis, ubicūque prædicatum fuerit hoc Evangelium in toto mundo, dicetur & quod hæc fecit in memoriam eius.

14. * Tunc abiit unus de duodecim, qui dicebatur Iudas Iscariotes, ad principem sacerdotum:

15. & ait illis: Quid vultis mihi dare, & ego vobis eum tradam? At illi constituerunt ei triginta argenteos.

16. Et exindē quarēbat opportunitatem ut eum traderet.

17. * Primā autem die Azymorum accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes: Ubi vis parēmus tibi comedere Pascha?

18. At Iesus dixit: Ite in civitatem ad quemdam, & dicite ei: Magister dicit: Tempus meum propē est, apud te facio Pascha cum discipulis meis.

19. Et fecerunt discipuli sicut constituit illis Iesus, & paraverunt Pascha.

20. * Vespere autem facto, discumbēbat cum duodecim discipulis suis.

21. Et edentibus illis, dixit: Amen dico vobis, * quia unus vestrum me traditurus est.

22. Et contristati valdē, cœperunt singuli dicere: Numquid ego sum Domine?

23. At ipse respondens, ait: Qui intingit mecum manum in parōpside, hic me tradet.

24. Fi-

* Marc. 14. 1.

Luc. 22. 1.

† PASSIO

DOMINI.

PALM.

Quartum,

& ultimū

Pascha

mi-

nisterij

Christi.

Anno M.

4036.

Æra vulg.

33. ætatis

Christi 37.

Per. Iul.

4746. ur-

bis cond.

784. an.

Iul. 78.

imp. Ti-

ber. 19.

* Ioan. 11.

2. & 12. 3.

Marc. 14.

3.

* Psal. 40. 10. 24. Filius quidem hominis vadit, * sicut scriptum est de illo: vā autem homini illi, per quem Filius hominis tradetur: bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille.

25. Respondens autem Iudas, qui tradidit eum, dixit: Numquid ego sum Rabbi? Ait illi: Tu dixisti.

* 1. Cor. 11. 24. 26. * Cœnantibus autem eis, accēpit Iesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: Accipite, & comedite: hoc est corpus meum.

27. Et accipiens calicem gratias egit: & dedit illis, dicens: Bibite ex hoc omnes.

28. Hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

29. Dico autem vobis: non bibam amodō de hoc genimine vitis usque in diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei.

30. Et hymno dicto, exierunt in Montem oliveti.

* Marc. 14. 27. 31. Tunc dicit illis Iesus: * Omnes vos scandalum patiemini in me, in ista nocte. Scriptum est enim: * Percutiam pastorem, & dispergentur oves gregis.

* Zach. 13. 7. 32. * Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilæam.

* Marc. 14. 28. & 16. 7. 33. Respondens autem Petrus, ait illi: Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam scandalizabor.

* Marc. 14. 30. 34. Ait illi Iesus: * Amen dico tibi, quia in hac nocte antequam gallus cantet, tē me negabis.

* Marc. 14. 38. 35. Ait illi Petrus: * Etiam si oportuerit me mori tecum, non te negabo. Similiter & omnes discipuli dixerunt.

36. Tunc venit Iesus cum illis in villam, quæ dicitur Gethsemani, & dixit discipulis suis: Sedete hic donec vadam illuc, & orem.

37. Et assumpto Petro, & duobus filiis Zebedæi, cœpit contristari & mœstus esse.

38. Tunc ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem: sustinete hic, & vigilate mecum.

39. Et progressus pusillum, procidit in faciem suam, orans, & dicens: Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste. verūtamē non sicut ego volo, sed sicut tu.

40. Et venit ad discipulos suos, & invenit eos dormientes, & dicit Petro: Sic non potuistis unā horā vigilare mecum?

41. Vigilate, & orate ut non intrētis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.

42. Iterum secūndō abiit, & oravit, dicens: Pater mi, si non potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

43. Et venit iterum, & invenit eos dormientes: erant enim oculi eorum gravati.

44. Et relicto illis, iterum abiit, & oravit tertio, eundem sermonem dicens.

45. Tunc venit ad discipulos suos, & dicit illis: Dormite iam, & requiescite: ecce appropinquavit hora, & Filius hominis tradetur in manus peccatorum.

46. Surgite eamus: ecce appropinquavit qui me tradet.

47. * Adhuc eo loquente, ecce Iudas unus de duodecim venit, & cum eo turba multa cum gladiis, & fistibus, missi à principibus sacerdotum, & senioribus populi.

48. Qui autem tradidit eum, de lit illis signum, dicens: Quemcūque osculatus fuero, ipse est, tenete eum.

49. Et confestim accedens ad Iesum, dixit: Ave Rabbi. Et osculatus est eum.

50. Dixitque illi Iesus: Amice, ad quid venisti? Tunc accesserunt, & manus iniecerunt in Iesum, & tenuerunt eum.

51. Et ecce unus ex his, qui erant cum Iesu, extendens manum, exemit gladium suum, & percutiens servum principis sacerdotum amputavit auriculam eius.

52. Tunc ait illi Iesus: Converterte gladium tuum in locum suum. * omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt.

53. An putas, quia non possum rogare patrem meum, & exhibebit mihi modō plusquam duodecim legiones angelorum?

54. * Quomodo ergo implebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri? * Isai. 53. 10.

55. In illa hora dixit Iesus turbis: Tamquam ad latronem existis cum gladiis, & fistibus comprehendere me: quotidie apud vos sedebam docens in templo, & non me tenuistis.

56. Hoc autem totum factum est, * ut adimplerentur Scripturæ prophetarum. Tunc discipuli omnes, * relicto eo, fugerunt. * Thren. 4. 20. * Marc. 14. 50.

57. At illi tenentes Iesum, * duxerunt ad Capharnam principem sacerdotum, ubi scribæ, & seniores convenerant.

Pppp

58. Pe-

CAPUT XXVII.

58. Petrus autem sequebatur eum à longè, usque in atrium principis sacerdotum. Et ingressus intrò, sedebat cum ministris, ut videret finem.

59. Principes autem sacerdotum, & omne concilium querebant falsum testimonium contrà Iesum, ut eum morti traderent:

60. & non invenerunt, cum multi falsi testes accessissent. Novissimè autem venerunt duo falsi testes,

* Ioann. 2. 19. 61. * & dixerunt: Hic dixit: Possum destruire templum Dei, & post triduum reedificare illud.

62. Et surgens princeps sacerdotum, ait illi: Nihil respondes ad ea, quæ isti adversum te testificantur?

63. Iesus autem tacèbat. Et princeps sacerdotum ait illi: Adiuro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus filius Dei.

* Supr. 16. 27. Rom. 14. 10. 1. Theff. 4. 15. 64. Dicit illi Iesus: Tu dixisti. Verumtamen dico vobis, * amodò videbitis filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus cæli.

65. Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, & dicens: Blasphemavit: quid adhuc egemus testibus? ecce nunc audistis blasphemiam:

66. quid vobis videtur? At illi respondentes dixerunt: Reus est mortis.

* Isai. 50. 6. Marc. 14. 65. 67. * Tunc expuerunt in faciem eius, & colaphis eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem eius dederunt,

68. dicentes: Prophetiza nobis Christe, quis est qui te percussit?

* Luc. 22. 55. Ioann. 18. 17. & 25. 69. * Petrus verò sedebat foris in atrio: & accessit ad eum una ancilla, dicens: Et tu cum Iesu Galilæo eras.

70. At ille negavit coram omnibus, dicens: Nescio quid dicis.

71. Exeunte autem illo ianuam, vidit eum alia ancilla, & ait his, qui erant ibi: Et hic erat cum Iesu Nazareno.

72. Et iterum negavit cum iuramento: Quia non novi hominem.

73. Et post pusillum accesserunt qui stabant, & dixerunt Petro: Verè & tu ex illis es: nam & loquela tua manifestum te facit.

74. Tunc cepit detestari, & iurare quia non novisset hominem. Et continuo gallus cantavit.

75. Et recordatus est Petrus verbi Iesu, quod dixerat: Prius quam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras, flevit amarè.

Iudas miserè perit. Iesus coram Pilato sistitur. Barabbas ei præfertur. Flagellatur, spinis coronatur, crucem portat; vestimenta eius divisa: crucifigitur cum latronibus.

1. **M**ANÈ autem factò, consilium inièrunt omnes principes sacerdotum, & seniores populi adversus Iesum, ut eum morti traderent.

2. * Et vinctum adduxerunt eum, & tradiderunt Pòntio Pilato præfidi.

3. Tunc videns Iudas, qui eum tradidit, quòd damnatus esset; pœnitentià ductus, retulit triginta argenteos principibus sacerdotum, & senioribus,

4. dicens: Peccavi, tradens sanguinem iustum. At illi dixerunt: Quid ad nos? tu videris.

5. Et proiectis argenteis in templo, recessit: * & abiens laqueo se suspendit.

6. Principes autem sacerdotum, accèptis argenteis, dixerunt: Non licet eos mittere in corbonam: quia pretium sanguinis est.

7. Consilio autem inito, emerunt ex illis agrum figuli, in sepulturam peregrinorum.

8. * Propter hoc vocatus est ager ille, Haceldama, hoc est, ager sanguinis, usque in hodiernum diem.

9. Tunc implètum est quod dictum est per Ieremiam prophetam, dicentem:

* Et accèperunt triginta argenteos pretium appretiati, quem appretiaverunt à filiis Israël:

10. & dederunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dòminus.

11. Iesus autem stetit ante præsidem, * & interrogavit eum præses, dicens: Tu es Rex Iudæorum? Dicit illi Iesus: Tu dicis.

12. Et cum accusaretur à principibus sacerdotum, & senioribus, nihil respondit.

13. Tunc dicit illi Pilatus: Non audis quanta adversum te dicunt testimonia?

14. Et non respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur præses vehementer.

15. Per diem autem solèmnem consueverat præses populo dimittere unum vinctum, quem voluissent.

16. habebat autem tunc vinctum insignem, qui dicebatur Barabbas.

17. Congregatis ergo illis, dixit Pilatus: Quem vultis dimittam vobis: Barabbam, an Iesum, qui dicitur Christus?

18. Sciebat enim quòd per invidiam tradidissent eum.

19. Se-

19. Sedente autem illo pro tribunali, misit ad eum uxor eius, dicens: Nihil tibi, & iusto illi: multa enim passa sum hodiè per visum propter eum.

* Marc. 15. 11. Luc. 23. 18. Ioann. 18. 40. Act. 3. 14. 20. * Principes autem sacerdotum, & seniores persuaserunt populis ut peterent Barabbam, Iesum verò perderent.

21. Respondens autem præses, ait illis: Quem vultis vobis de duobus dimitti? At illi dixerunt: Barabbam.

22. Dicit illis Pilatus: Quid igitur faciam de Iesu, qui dicitur Christus?

23. Dicunt omnes: Crucifigatur. Ait illis præses: Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant dicentes: Crucifigatur.

24. Videns autem Pilatus quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret: accèptà aquà, lavit manus coram populo, dicens: Innocens ego sum à sanguine iusti huius: vos videritis.

25. Et respondens universus populus, dixit: Sanguis eius super nos, & super filios nostros.

26. Tunc dimisit illis Barabbam: Iesum autem flagellatum tradidit eis ut crucifigeretur.

* Marc. 15. 16. Psal. 21. 17. 27. Tunc milites præsidis suscipientes Iesum in prætorium, * congregaverunt ad eum universam cohortem:

28. & exuentes eum, chlamydem coeruleam circumdederunt ei,

* Ioan. 19. 2. 29. * & plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput eius, & arundinem in dextera eius. Et genu flexo ante eum, illudabant ei, dicentes: Ave Rex Iudæorum.

30. Et expuentes in eum, accèperunt arundinem, & percutiebant caput eius.

31. Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum chlamyde, & induerunt eum vestimentis eius, & duxerunt eum ut crucifigerent.

* Marc. 15. 21. Luc. 23. 26. Marc. 15. 22. Luc. 23. 33. Ioann. 19. 17. 32. * Exeutes autem invenerunt hominem Cyrenæum, nómine Simónem: hunc angariaverunt ut tolleret crucem eius.

33. * Et venerunt in locum, qui dicitur Gólgotha, quod est Calvária locus.

34. Et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum. Et cum gustasset, noluit bibere.

* Marc. 15. 24. Luc. 23. 34. Ioann. 19. 23. * Psal. 21. 19. 35. Postquam autem crucifixerunt eum, * divisèrunt vestimenta eius, fortem mittentes: ut impleretur quod dictum est per Prophetam dicentem: * Diviserunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam miserunt sortem.

36. Et sedentes servabant eum.

37. Et imposuerunt super caput eius causam ipsius scriptam: HIC EST IESUS REX IUDÆORUM.

38. Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones: unus à dextris, & unus à sinistris.

39. Prætereutes autem blasphemabant eum moventes capita sua,

40. & dicentes: * Vah qui destruis templum Dei, & in triduo illud reedificas: salva temetipsum: si filius Dei es, descende de cruce.

41. Similiter & principes sacerdotum illudentes cum Scribis, & senioribus dicebant:

42. Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere: * si rex Israël est, descendat nunc de cruce, & credimus ei:

43. * confidit in Deo: liberet nunc, si vult eum: dixit enim: Quia filius Dei sum.

44. Idipsum autem & latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperabant ei.

45. A sexta autem hora tenebræ factæ sunt super universam terram usque ad horam nonam.

46. Et circà horam nonam clamavit Iesus voce magnà, dicens: * Eli, Eli, lamma sabachthani? hoc est: Deus meus, Deus meus ut quid dereliquisti me?

47. Quidam autem illic stantes, & audientes, dicebant: Eliam vocat iste.

48. Et continuo currens unus ex eis acceptam spongiam implevit aceto, & imposuit arundini, & dabat ei bibere.

49. Ceteri verò dicebant: Sine videamus an veniat Elias liberans eum.

50. Iesus autem iterum clamans voce magnà, emisit spiritum.

51. * Et ecce velum templi scissum est in duas partes à summo usque deorsum, & terra mota est, & petre scissæ sunt,

52. & monumenta apèrta sunt: & multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt.

53. Et exeutes de monumentis post resurrectionem eius, venerunt in sanctam civitatem, & apparuerunt multis.

54. Centurio autem, & qui cum eo erant, custodientes Iesum, viso terramotu & his, quæ fiebant, timuerunt valdè, dicentes: Verè filius Dei erat iste.

55. Erant autem ibi mulieres multe à longè, quæ secutæ erant Iesum à Galilæa, ministrantes ei:

56. inter quas erat Maria Magdalene, & Maria Iacobi, & Ioseph mater, & mater filiorum Zebedæi.

Pppp 2 57. Cùm